

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Slavnostni govor predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar
na slovesnosti
ob 150-letnici organiziranega čebelarstva na Slovenskem**

Ljubljana, 30. september 2023

Velja govorjena beseda.

*Spoštovani gospod predsednik Slovenske čebelarске zveze,
spoštovani gospod predsednik Apimondie,
spoštovana ministrica,
spoštovani doajen diplomatskega zbora, gospod nuncij,
spoštovani veleposlaniki
in predvsem cenjeni čebelarji,
gospe in gospodje!*

Danes praznujemo 150 let tradicije slovenskega čebelarstva in njegove odlične organiziranosti. Praznujemo čebelarstvo kot način življenja za vas, čebelarje, in vaše družine. Čebelarstvo nas iz roda v rod povezuje, veseli in krepi.

Praznujemo čebelarjenje kot simbol slovenstva, saj je Slovenija dežela čebelarjev. Imamo največje število čebelarjev na prebivalca na svetu.

Danes je tudi praznik naše kranjske čebele, ki ima izjemne lastnosti, kot so značilna mirnost, delavnost in dolgoživost.

Prav iz te slovenske tradicije in simbolike čebele in čebelarstva je vzknila slovenska pobuda za svetovni dan čebel, ki so ga Združeni narodi razglasili pred petimi leti.

Spomladi letos sem imela čast sodelovati na osrednji mednarodni obeležitvi svetovnega dneva čebel na sedežu Organizacije za prehrano in kmetijstvo – FAO v Rimu. V petih letih je svetovni dan čebel pomembno prispeval k ozaveščanju o pomenu čebel in drugih opraševalcev ter k spodbujanju mednarodnega sodelovanja za njihovo zaščito. V tem času je bilo po vsem svetu izvedenih več tisoč ukrepov, zaživel je tudi slovenski medeni zajtrk, za katerega je dala pobudo Slovenska čebelarска zveza. Slovenski zajtrk vsako leto uveljavljamo doma in s pomočjo slovenske diplomacije tudi po svetu.

S ponosom ugotavljam, da je Slovenija čebelarstva velesila. Smo prva država na svetu, ki smo čebelarstvo kot način življenja vpisali na Unescov seznam za nesnovno dediščino. Spomladi mi je bilo v čast in veselje, da sem lahko podelila nagrado zlata čebela, ki je šla v roke mladega srbskega znanstvenika. Republika Slovenija je to mednarodno nagrado letos podelila tretjič.

Zelo sem tudi ponosna na prispevek Slovenije k mednarodnemu ozaveščanju o pomenu čebel in drugih oprasačevalcev in prizadevanjem za njihovo zaščito. Slovenija ponosno deli svoje čebelarstvo znanje in tehnologijo in slovenski čebelarji ste v svetu poznani in zaželeni kot odlični in dobro organizirani strokovnjaki, saj čebelarite na čebelarstvu prijazen in trajnostni način.

Še posebej sem ponosna na znanje, ki smo ga razvili za čebelarjenje invalidov, ki vključuje prilagoditev čebelnjaka, pa tudi Čebelarški priročnik za invalide. Čebelarji na invalidskih vozičkih v Sloveniji že vrsto let uspešno čebelarijo, kar jim omogoča nenehni stik z naravo in ne nazadnje tudi dodaten vir preživetja. V zadnjem času smo začeli uspešno izvajati projekte za čebelarjenje invalidov tudi v tujini, saj ima čebelarstvo edinstven potencial za zmanjševanje družbene in okoljske ranljivosti.

Živimo v času trojne okoljske krize – podnebne spremembe, izguba biotske raznovrstnosti in onesnaževanje, ki ogroža preživetje človeštva. S tem je povezana naša prehranska varnost, ki ji namenjam posebno pozornost in ji bom čez dober mesec dni tudi namenila svoj drugi predsedničin forum.

Pri tem vemo, da so čebele in drugi oprasačevalci ključni za svetovno prehransko varnost. Od njih je odvisna vsaka tretja žlica naše hrane.

Čebele in oprasačevalci so ključni za zdravje ekosistemov na svetovni ravni, kajti od njih je odvisno razmnoževanje skoraj 90 odstotkov prstoživečih rastlinskih vrst.

Ko danes praznujemo, je prav, da se spomnimo očetov slovenskega čebelarstva, med njimi največjega Antona Janše. V njegovem času je deloval Joannes Antonius Scopoli, katerega 300. obletnico rojstva praznujemo letos, in ki je popisal čebelarjenje na Kranjskem v pisni Razpravi o čebelah.

Zahvaljujoč prenosu veščin čebelarjenja s kranjsko čebelo iz roda v rod se je tradicija čebelarstva pri nas ohranila do danes. Danes vemo, da brez čebel in drugih oprasačevalcev življenja ne bo. Zato je v današnji globoki okoljski in podnebni krizi ključnega pomena, da se tradicija čebelarstva ohranja tudi za prihodnje rodove. Pri tem je najpomembnejše vključevanje mladih in delo z njimi. Vesela sem, da je Slovenija letos poleti gostila mlade iz različnih držav, ki so tekmovali v čebelarjenju.

Dovolite mi, da končam s pozivom k temu, da mladim pomagamo in omogočimo, da živijo bolj povezani z naravo. Namesto krčenja šolskih ur biologije bi si želela, da bi šole spodbujale postavitve čebelnjakov v svojem okolju in obiske mladih tudi pri vas, čebelarjih. Verjamem, da bi s takim učenjem na prostem mladi pridobili nova znanja in se preizkusili v novih veščinah, tako tudi čebelarjenja.

Hvala in naj medi!